

MRF 2021.216

Retten i Holstebros dom af 2. august 2021, sag BS-39359/2020-HOL

A (adv. Knud Borup Jensen) mod Vejdirektoratet (adv. Louise Solvang Rasmussen) og B og C (adv. Pernille Rüz Bloch)

Vejdirektoratets stadfæstelse af afgørelse om vedligeholdelse af privat fællesvej ikke ugyldig, ligesom naboer fandtes at have vejret. Vejdirektoratet ikke rette sagsøgte mht. spørgsmål om vejret.

I juni 2019 traf Holstebro Kommune afgørelse om vedligeholdelse og fordelingen af udgifterne til en ca. 75 m strækning af en privat fællesvej over A's ejendom. A påklagede afgørelsen til Vejdirektoratet, der stadfæstede afgørelsen i maj 2020. Herefter sagsøgte A Vejdirektoratet med påstand om ophævelse af afgørelsen (påstand 1) samt naboerne B og C og Vejdirektoratet med påstand om at anerkende, at der ikke tilkom B og C vejret over vejen på i alt seks matrikler (påstand 2). A gjorde bl.a. gældende, at der slet ikke var tale om en privat fællesvej, og at kommunen derfor ikke havde hjemmel til at træffe afgørelse om vedligeholdelse. Over for A's påstand 1 påstod Vejdirektoratet frifindelse og gjorde overordnet gældende, at direktoratets afgørelse var lovlige og gyldig, da vejen på A's ejendom var en privat fællesvej. Vejdirektoratet afviste tillige, at den privatretlige tvist mellem A på den ene side og B og C på den anden om vejretten (påstand 2) kunne føre til, at direktoratets afgørelse var ugyldig. Over for A's påstand 2 påstod Vejdirektoratet principalt afvisning med den begrundelse, at forholdet faldt uden for direktoratets kompetence. B og C påstod frifindelse og anførte bl.a., at de drev en landbrugsejendom og havde behov for at anvende A's vej til landbrugsmaskiner, og at de derfor havde vejret på grundlag af § 1 i lov om private vejrettigheder (vejrettighedsloven), subsidiært, at de havde vundet hævde på vejret efter DL 5-5-1, da ejerne af de to ejendomme havde benyttet vejen i over 20 år, og der var tale om en synbar råden, og mere subsidiært, at de havde vundet alderstidshævde på vejretten. Byretten gav Vejdirektoratet medhold i, at direktoratet ikke var rette sagsøgte for påstand 2, men understregede, at

dette spørgsmål vedrørte sagens realitet, hvorfor direktoratet frifandtes. Derefter lagde retten til grund, at B og C's ejendom var et landbrugsareal, og at den omtvistede vej ifølge Geodatastyrelsens matrikelkort gav adgang til fem af de i påstanden nævnte matrikler, men ikke den sjette. Retten bemærkede, at vejens forløb i marken i det væsentlige stemte med matrikelkortet. Retten lagde på grundlag af vidneforklaringer og de fremlagte kort og luftfotos til grund, at vejen i hvert fald siden 1973 uhindret havde været anvendt af skiftende ejere og forpagtere som adgangsvej til B og C's ejendom, indtil A forsøgte at spærre den, og at vejen var den primære adgangsvej til B og C's ejendom. I sin vurdering lagde retten vægt på, at de andre mulige adgangsveje var private veje. Retten fandt, at A ikke havde ført bevis for, at B og C ikke har ret til at anvende vejen. Herefter kunne vejretten ifølge vejrettighedslovens § 1 ikke fortrænges af A, selvom vejretten ikke var tinglyst. Retten fandt derfor, at de til enhver tid værende ejere af B og C's ejendom havde vejret over den omtvistede vej. B og C frifandtes derfor for A's påstand 1, ligesom B og C's selvstændige påstand over for A toges til følge for så vidt angik fem af de seks matrikler. Byretten fandt, at Vejdirektoratet med rette havde lagt til grund, at den omtvistede vej var en privat fællesvej, jf. privatevejslovens § 10, nr. 3. Kommunen havde derfor haft hjemmel i lovens § 15, stk. 4, til at foretage en fordeling af arbejderne og udgifterne til de arbejder, som kommunen kræver udført, i forhold til de vejberettigedes brug. Idet A ikke havde godtgjort, at Vejdirektoratets afgørelse led af mangler, frifandtes direktoratet for A's påstand 1.

Kommentar: *Twisten er i betydelig grad afgjort på grundlag af § 1 i lov om private vejrettigheder fra 1938, der ikke må forveksles med lov om private fællesveje (2015/1234). § 1 i den gamle (fortsat gældende) lov lyder: "Når en vej er eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller til nogen af dennes lodder, og vejen er angivet på matrikelskortet, hvis udvisende i det væsentlige stemmer med forholdene i marken, kan retten til denne vej, selv om den ikke er tinglyst, ikke fortrænges af senere erhververe af rettigheder over den tjenende ejendom ifølge aftale eller retsforfølgning". Som dommen*

MAD 2021.216

*viser, er en privat vejret ikke betinget af tinglysning, hvilket er forklaringen på, at byretten ikke tog stilling til, om hævdsbetingelserne var opfyldt, idet byretten fandt det godtgjort, at adgangen over A's ejendom var den væsentligste adgangsvej til B's og C's ejendomme. Da B og C havde vejret på vejen over A's ejendom, medfører dette i sig selv, at der er tale om en privat fællesvej, jf. § 10 i privatvejsloven, hvilket bl.a. udløser den retsvirkning, at det er kommunen, der som vejmyndighed efter privatvejslovens § 15 tager stilling til den private fællesvejs vedligeholdelse og fordelingen af udgifter hertil. Om vejmyndighedens og Vejdirektoratets stillingtagen til præjudicielle privatretlige spørgsmål ved administration af privatvejslovens regler se **MRF 2021.204 V** med kommentar.*

RETEN I HOLSTEBRO DOM

afsagt den 2. august 2021

Sag BS-39359/2020-HOL

A

(advokat Knud Borup Jensen)

mod

Vejdirektoratet

(advokat Louise Solvang Rasmussen)

og

B

(advokat Pernille Rüz Bloch)

og

C

(advokat Pernille Rüz Bloch)

Denne afgørelse er truffet af dommer Anne Hedegaard Toft.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der er anlagt den 8. oktober 2020 drejer sig om, hvorvidt B

og C

har vejret over

A

ejendom, og om hvorvidt Vejdirektoratets afgørelse

af 1. maj 2020 om at opretholde Holstebro Kommunes afgørelse om vedligeholdelsen af vejen skal ophæves.

Sagsøgeren, A , har fremsat følgende påstande:

1. Over for Vejdirektoratet er der nedlagt påstand om, at Vejdirektoratets afgørelse af 1. maj 2020 ophæves.
2. Over for sagsøgte Vejdirektoratet, B og C er der nedlagt påstand om, at de skal anerkende, at der ikke tilkommer ejerne af ejendommen matr.nr. 1 , Sevel, matr.nr. 12 , Sevel og matr.nr. 3 , Sevel nogen vejret over den private fællesvej, der er beliggende på sagsøgerens ejendom, matr.nr. 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 , Sevel og matr.nr. 10 , Sevel.

Over for den af B og C nedlagte selvstændige påstand, er der påstået frifindelse.

Sagsøgte, Vejdirektoratet, har fremsat følgende påstande:

Over for A påstand 1 er der påstået frifindelse.

Over for A påstand 2 er der påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

De sagsøgte, B og C , har fremsat følgende påstande:

Over for A påstand 2 er der påstået frifindelse.

B og C har nedlagt endelig selvstændig påstand om, at A skal anerkende, at den til enhver tid værende ejer af matr.nr. 1 , Sevel, har vejret over matr. nr. 8 , 4 5 7 , 6 , 9 , Sevel i henhold til Geodatastyrelsens matrikelkort på side 168 i den samlede fil.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Sagen har været hovedforhandlet den 3. 4. og 16. juni 2021.

Der har den 3. juni 2016 været foretaget besigtigelse af området omkring matr.nr. 1 , Sevel, som tvisten vedrører.

Det fremgår af sagen, at Vejdirektoratet den 1. maj 2020 har truffet afgørelse i sagen, hvorved Vejdirektoratet opretholdt Holstebro Kommunes afgørelse af 26. juni 2019 om vedligeholdelsen og fordelingen af udgifterne til "den ca. 75 m lange del af den private fællesvej ^{Vejnavn 1}, der er beliggende på matr.nr. ⁶ og (for ca. 5 meters vedkommende) på matr. nr. ², dvs. strækningen fra den private fællesvej, der fører mod sydvest til matr. nr. ¹¹ (^{Vejnavn 1} 11) og frem til vildtheget på matr.nr. ²."

Der har været fremlagt en række kort, skitser, luftfotos og fotos i sagen.

Der har endvidere været fremlagt en række erklæringer om brugen af den omhandlede vej.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af

A har forklaret, at han bor på ^{Vejnavn 3} 10 ved Vinderup. Det er en landbrugsejendom. Han har drevet minkfarm, og da han på et tidspunkt manglede noget jord, købte han ejendommen på ^{Vejnavn 1} 9. Det var i 2010. Den jord, der hører til ^{Vejnavn 1}, driver han sammen med jorden, der hører til ^{Vejnavn 3} 10.

I det udbudsmateriale, han fik i forbindelse med købet af ^{Vejnavn 1} 9, var der kun omtalt en servitut vedrørende vejretten til sommerhuset beliggende ^{Vejnavn 1} 11. Der var ikke tinglyst andre vejrettigheder, og han gik derfor ud fra, at der ikke var andre, der havde vejret. Han har erfaring med køb og salg af fast ejendom, da han har været ejendomsmægler i 13 år fra 1989 til 2002. Han kunne godt leve med, at ejeren af sommerhuset måtte køre på vejen. Det var en del af udbudsvilkårene. Sommerhusejeren måtte køre på det stykke af vejen, der i den samlede fil side 114, er markeret som 1, 2 og 3. Ejeren af sommerhuset bruger ikke det stykke af vejen, der er markeret som 4.

Der er efter hans opfattelse ikke en vejret på det stykke af vejen, der er markeret som 4 på kortet på side 114 i den samlede fil. Der gik tidligere en vej fra ^{Vejnavn 1} og ^{Vejnavn 2}, der blev kaldt Langelinie. Da der i 1960'erne blev sat vildtheget op, var det ikke længere muligt at køre den vej. Der blev sat en port i

ved ^{Vejnavn 2}. De to porte, der blev forevist under besigtigelsen, var en del af vildtheget. Da han købte ejendommen, var der ikke nogen, der benyttede den del af vejen, der er markeret som 4 på kortet.

Den tidligere ejer af matrikel nr. ¹ ^L, gik konkurs i 2017. ^L havde på et tidspunkt sagt noget om, at der var en vejret. Det protesterede han derfor over ved skødemødet i 2010. Han protesterede over for den advokat, der havde udbudt ejendommen. Det var derfor, de tog fat i landinspektør ^K, som sagde at det var en offentlig vej. Det kunne han ikke forstå. Han spurgte ^L om, om de kunne finde en løsning, hvor han eventuelt kunne købet matrikel nr. ¹. Det arbejdede de med i 2010, men det endte ikke ud i en aftale. I februar 2011 ventede han på, at der skulle ske noget omkring hans køb af matrikel nr. ¹, men det gik i sig selv.

Han så et par gange, at ^L kørte på vejen, men han følte, at ^L respekterede, at han havde protesteret. ^L efterlevede og respekterede således, at han ikke måtte bruge vejen. Problemerne opstod først, da ^{B & C} købte jorden.

^L kørte ikke på den vej, der er markeret på matrikelkortet, og det er det, der efter hans opfattelse er problemet i denne sag. ^L kørte ind over læheget på matrikel nr. ⁹ for at komme ind på marken. ^L reducerede dog aktiviteten, da han havde andre muligheder.

Den 21. januar 2017 ringede ^L og sagde, at han nu havde kastet håndklædet i ringen, og at han derfor skulle kontakte banken, hvis han fortsat var interesseret i at købe matr.nr. ¹. Der blev dog ikke lavet en handel. Det var i stedet ^{B & C}, der købte jorden. Han blev ikke kontaktet i den forbindelse. Han havde skrevet både til banken og advokat, at han ikke kunne acceptere vejadgangen.

Det er hans opfattelse, at der svinges til højre ind over matr. nr. ⁹ for at komme ind på matr. nr. ¹. Det kan man blandt andet se på billedet i den samlede fil side 147. Det er ikke sådan vejen er udlagt i matriklen.

Han har spurgt, om ^{B & C} er interesseret i at sælge jorden. Det er ok, at de har jorden, hvis bare de vil respektere, at der ikke er nogen vejadgang.

På et tidspunkt plantede han nogle træer på spidsen af matr. nr. ⁹. Det er det, der er vist på i billedet i den samlede fil side 132. Han troede, at ^{B & C} ville respektere, at der ikke var nogen vejadgang, men da han på et tidspunkt var derude at kigge, kunne han konstatere, at træerne var kørt over og lå ned langs jorden. Han ringede derfor til landinspektør ^R, som afsatte skepælene. Egeplanken, der ses på billedet var bunden af lågen igennem

vildtheget. Bunden var lavet, for at vildsvinene ikke kunne grave sig ud. Fra skelpælene til vildheget var der ca. 160 cm. Man skulle således køre over på matr. nr. ⁹, hvis man skulle køre udenom heget. ^L ejede matr.nr. ¹ fra omkring 2006, hvor udstykningen var på plads. Man er nok begyndt at køre på vejen fra omkring 2000.

^B ringede på et tidspunkt ham, fordi han var sur over, at han havde sat halmballer op og plantet træer. Han var også selv sur. ^B foreslog, at de holdt et møde, og derfor mødtes de samme eftermiddag. ^B foreslog, at han kunne få jagtretten på matr. nr. ¹ for vejretten. Han forklarede, ^B, at han over for banken og mægler havde gjort indsigelser. De drøftede forskellige muligheder, men han holdt hele tiden fast i, at der ikke var vejret. Han tilbød ^B, at han ville købe matr.nr. ¹, men det blev afslået. Det var derefter, at ^B politianmeldte ham.

Han har ikke været med til at drøfte, at heget skulle rykkes tilbage. Foreholdt den samlede fil side 119, har han forklaret, at den røde cirkel ligger på hans matrikel. Vejen på matrikelkortet svarer ikke til den vej, man har kørt på. Man har først nu efter 50 år flyttet heget tilbage, så man kan køre den vej ind på matrikel nr. ¹.

Vedrørende de alternative adgangsveje, så kan man på billedet i den samlede fil side 140 se den alternative vejforbindelse til matrikel nr. ¹, der nu er pløjet op. Man kan også se endnu en vejforbindelse, der går op til det sydlige hjørne af matrikel nr. ¹². Den vej ligger inden for indhegningen. Han kan ikke køre den vej, da man så skal ind igennem indhegningen. Han ved ikke, hvilke veje landinspektøren mente, man kunne nedlægge.

Der var også en vej ind igennem kommuneplantagen. Ham bekendt, har den vej været der siden 1950. Da ^X kloster ejede alt jorden, tror han ikke, de havde behov for at køre ind fra ^{Vejnavn 1}. Han har ikke i sin ejertid set nogen fra ^X kloster køre den vej.

På billederne i den samlede fil side 146, 147, 149 og 150 kan man se, at der er kørt ind over hans matrikel. Den matrikulære vej er den gule på billedet i den samlede fil side 177. Man kan oppe i enden se halmballerne, og det viser, at der ikke er nogen vej.

Det er ham, der han indhentet de erklæringer, som han har fremlagt i sagen. Han har talt med de pågældende, hvorefter han formulerede erklæringerne, som de pågældende så underskrev. Han kender ikke de pågældende nærmere.

Hans viden om færdslen ind til matr.nr. ¹ stammer fra hans almindelig viden om området. Før 2010 kom han ikke i området på daglig basis. Han har aldrig boet i ejendommen på ^{Vejnavn 1} 9. Ejendommen har været udlejet. Han er dog kommet der næsten hver dag, da han har et lille sommerhus bagved ^{Vejnavn 1} j nr. 9. Der kommer han jævnligt – i hvert fald 2 gange om ugen – da han fisker i søen og går på jagt. Han kommer ned til sommerhuset ved at køre forbi ^{Vejnavn 1} 9 og videre ned til søen.

Problemet er ikke, at han ikke fik lov til at købe jorden. Problemet er, at man ikke fik ordnet det med vejretten i forbindelse med udstykningen.

^B har forklaret, at han driver et landbrug med sin far, ^C. De har mælkeproduktion og driver 450 hektar jord. De har ejet den omhandlede matr.nr. ¹ siden 1. marts 2017, og de købte arealet af ^L.

Det var ^L bank, der bestemte, da de købte ^L jord. Han blev ringet op en fredag og fik tilbudt jorden. Det var noget med, at jorden skulle sælges, så minkfarmen også kunne sælges. De blev enige om handlen, og han skulle bl.a. acceptere, at jorden var bortforpagtet til ^Æ.

Han fik ingen oplysninger om vejadgangen, og han hørte heller ikke noget om, at der skulle være protester eller vanskeligheder i den forbindelse.

Han var i kontakt med ^Æ kort tid efter, han havde købt det. ^Æ var ærgerlige over, at de ikke havde fået jorden, men de havde nok ikke budt nok. Det var sådan, det var. Han talte med ^Æ om forpagtningen, der udløb i 2017. De kom godt ud af det med hinanden.

Han begyndte selv at komme på jorden i 2018. Midt på sommeren 2017 talte han med ^Æ, som fortalte, at de ikke kunne få lov til at køre den vej, som de altid havde kørt. De ville ikke have ballade, og havde derfor fundet på noget andet. Han ville finde ud af det, og kontaktede derfor ^A. ^A ville kun være med til at tale om det, hvis han kunne købe jorden. ^A tilbød også, at han ville leje jorden. Det er rigtigt, at de i den forbindelse talte om, at ^A kunne få jagten på jorden. ^A ville tænke over det.

Da ^A ikke mente, at han som ejer af matr.nr. ¹ havde vejret, undersøgte hvem der var myndighed for den slags. Det var i 2017. Han tog bl.a. fat i den tidligere ejer, ^L, og i politiet. Politiet sagde, at det ikke var deres område. Han kontaktede derefter kommunen, som også mente, at der er vejret.

Han begyndte selv at køre ned til jorden fra forårssæsonen 2018. Han dyrker majs på arealet. Det kræver, at der køres gylle, pløjes, sås, og så skal der plantebeskyttes to gange. Derefter skal de ikke derned, før der skal høstes. Maskinerne, de kører med, er ca. 4 meter høje og 3 meter brede. Da vejen blev pløjet op, og der blev sået rug, var de nødt til at køre hen over det. De har ikke kostet noget på vejen i perioden, hvor sagen har forløbet. De ønsker ikke at provokere nogen, men de vil gerne hjælpe med at betale.

Halmballerne for enden af vejen blev stillet op i ^Æ tid. Det var omkring det tidspunkt, hvor de spurgte kommunen. De talte med ejeren af matr.nr. ², og i foråret 2018 fik de ham til at rykke hegnet for at undgå, at de skulle rykke på ^A ting, når de kørte derned. Der blev sat ting ud på vejen, indtil kommunen sagde, at vejen skulle være farbar.

Den vej, blev forevist under besigtigelsen, hvor man skulle kunne køre op til den nordøstlige del af marken, er ukendt for ham. Han har aldrig kørt der før. Han har ikke nogen nøgle til lågen oppe ved ^X kloster.

Han kan heller ikke køre på sin egen jord ned til matr. nr. ¹. Forehold den samlede fil side 122 har han forklaret, at han ikke kan køre fra matr.nr. ¹² til ¹ uden at han får lov af sine naboer, da han ikke ejer ikke jorden. Da han købte jorden, talte de ikke om, hvordan han skulle komme ind til jorden. Han havde været ude at se på jorden, og der så han vejen. Da han købte det, forpagtede ^Æ det. Foreholdt erklæringen fra ^H (den samlede fil side 80) har han forklaret, at han ikke har talt med Sevel Maskinstation om det.

^D har som vidne forklaret, at det er korrekt, at han blev ringet op af politiet, og at han blev afhørt den 24. oktober 2017 (den samlede fil side 109f). Han forklarede blandt andet politiet, at han var blevet kontaktet af ^B

Matr. nr. ¹ blev udstykket i 2007. Han har ikke lavet udstykningen. Det, han forklarede til ^B og politiet, var på baggrund af det, han havde undersøgt. Jorden var udstykket uden at der blev lavet en adgangsvej. Det vigtigste, når man udstykker, er, at man sikrer en adgangsvej. Hvis man ville have sikret adgangsvejen, skulle der have været lavet en vej.

Han var landinspektør for ^{B & C}. Han har kigget fra sagen, som han har hentet fra Geodatastyrelsen. Der var ikke nogen vejadgang, men man burde have ført en adgangsvej ind via ^{Vejnavn 2}. Han sagde ikke til politiet, at vejen skulle være ført ind via ^{Vejnavn 2}. Han sagde "burde". Der skulle have været skabt en adgangsvej. Hvis der allerede er en vejadgang, skal man stadig spørge lodsejerne, når man laver udstykningen. Man kan enten få en underskrift fra

lodsejeren om, at han giver vejret, eller det kan erklæres, at vejretten består. Han mener ikke, der ligger sådan et bilag på sagen.

I forbindelse med udstykningen blev der nedlagt nogle veje. Der var et hav af matrikelnumre, som der aldrig var blevet ryddet op i. Man har således fjernet nogle veje, der sandsynligvis har været der på et tidspunkt.

^E har forklaret, at hun har ejet ^X kloster Gods i ca. 25 år. De købte det i 1989. Hun husker ikke, hvornår de købte avlsgården.

Hun har ikke lavet udstykningen. De solgte avlsgården fra til ^L 2006. Det var lige inden finanskrisen. Så vidt hun husker solgte de godset i 2015

Foreholdt erklæringen om vejadgangen af 25. januar 2018 (samlet fil side 169) har hun forklaret, at hun står ved erklæringen. De har bl.a. brugt vejen til at køre flis og gran. Der var tidligere en rar mand, der hed ^Z, der boede i huset på ^{Vejnavn 1} 9, og det gav ingen problemer. Avlsgården lå vist på ^{Vejnavn 4} 28, og så havde de også selve godset med skoven.

Vejen igennem dyrehaven har de kørt på mange gange. Hendes svigerfar kørte på den vej, der hed Langelinie for at komme ind til dyrehaven. Langelinie gik gennem dyrehaven. Det er de forrige ejere, der har lavet dyrehaven. Den blev etableret i 1962. Den bruges til jagt. Dyrehaven var indhegnet. De flyttede ikke hegnet.

De brugte vejen forbi det, der i dag er ^A ejendom, når de kørte ind til jorden. Hun har været med til at dyrke jorden på det, der i dag er matr.nr. ¹. De kørte ind på arealet lige ud for indhegningen. Porten gik ind til skoven og det, der var indhegnet. De kørte på vejen forbi ^Z ejendom for at dyrke jorden. ^Z boede i det røde hus, som ^A ejer i dag.

Hun stod for det administrative, og ^F stod for landbruget. Der var også en bestyrer for avlsgården. De var nogle af de første til at lave økologisk drift. ^F satte sig ind i det med økologi sammen med bestyreren. De havde grise, der gik på friland. Jordene, hvor grisene gik, var ikke indhegnede.

^F har forklaret, at han er samlevende med ^E. De har boet sammen siden 1985. ^E købte ^X kloster Gods i 1989 og solgte det i 2014. De købte avlsgården fra omkring 1992/1993, og de solgte den til ^L omkring 2008.

Driften på ^X Kloster Gods bestod af 92 hektar landbrug. Resten var skov. De har været ude at kigge på matr.nr. ¹ i dag. De dyrkede den jord, som en del af avlsgårdens drift. Da de købte ^X kloster Gods hørte matr.nr. ¹

og en række andre marker med. Når de skulle ind til jorden, kørte de fra Vejnavn 1 forbi Z² ejendom og ind ad den sydlige låge. De kunne også køre ind ad Langelinie fra Vejnavn 2². Når de kørte ind fra nord, var de inde i dyrehaven. Porten derind lå lige ved hovedbygningen. Når de drev jorden, brugte de vejen forbi Z². De brugte ikke den anden vejadgang til landbrugsmaskiner. Når der var tale om landbrugsdrift, kørte de således altid ind fra Vejnavn 1¹ og forbi Z² ejendom. De har dyrket jorden alle årene.

De kørte altid igennem lågen. De kørte bare igennem, og så var der et hegn, som de kunne lukke op, så de kunne køre ind på matr. nr. 1¹.

De solgte ejendommen samlet til L^L. Det var en landinspektør K^K, der havde lavet matrikelændringerne. De matrikulære ændringer blev lavet på en gang. Ved de matrikulære ændringer flyttede de landbrugsjorden over til avlsgården og solgte den, imens de beholdt skoven.

Hegnet rundt om matr. nr. 1¹ er fra 1950'erne. Det var T^T, der etablerede dyrehaven, som blev hegnet ind. Matr.nr. 1¹ blev også hegnet ind. På et tidspunkt kom matr.nr. 1¹ til at ligge udenfor hegnet. Det gamle rustne hegn var der, da de købte jorden, men det havde ikke nogen funktion.

G^G har forklaret, at han har lavet kortet med den røde cirkel på side 119 i den samlede fil. Vejen er ifølge matrikelkortet sat af mellem den orange og den stiplede linje. Det han ville vise med cirklen er, at man tilsyneladende også har brugt en del af matr. nr. 9⁹ til at køre ind på arealet, hvor der ikke er angivet vej på matrikelkortet. Det er også det, han har forklaret i på side 113 i den samlede fil.

Det var Holstebro Kommune, der havde bedt ham om at udføre rådgivningen i sagen.

H^H har forklaret, at han har været ansat på Sevel Maskinstation fra 1982 til en gang i 1990'erne. Det startede op igen af flere omgange, da det i en periode gik økonomisk trægt.

Han har været på matr.nr. 1¹. De kørte dertil fra Vejnavn 2². De kom ind via en låge i indhegningen, og så kørte de inden for indhegningen. Der var to låger, de skulle igennem. Begge låger var faste låger. Han havde ikke en nøgle til lågen, men den skulle låses op, da der var vildsvin derinde. Porten var normalt aflåst. Han ved ikke, hvem der låste den op.

De kørte langs det, der er markeret med en blå streg på kortet i den samlede fil side 82. Han har aldrig kørt andre veje end den. Han har aldrig kørt på den

jord, som ^A ejer. Han kunne se, at der var en port nede i den ende, men han er aldrig kørt den vej.

Han har ikke selv formuleret erklæringen i den samlede fil side 80 eller udarbejdet kortet i den samlede fil side 82. Det har ^A .

Sevel Maskinstation lavede alle former for landbrugsarbejde på matriklen. De var flere om at udføre arbejdet. Han har været med til at harve, så, pløje og til at bjerge halm. Han husker ikke, hvor mange gange, han har været på matriklen i perioden fra 1982 til 1990.

^I har forklaret, at han har underskrevet erklæringen i den samlede fil side 81, der er formuleret af ^A . Han havde forklaret ^A , hvordan han kom ind til grunden. Hans bror var ansat hos Sevel Maskinstation og nogle gange tog han med ham, fordi han godt kunne lide at være på maskinerne. Han var ikke selv ansat af maskinstationen. Han var med, når han havde tid. De kørte altid af ^{Vejnavn 2} . De kørte igennem en indhegning, og det var altid den vej, de kørte. De kørte igennem to låger for at komme frem til ¹ . Lågerne var på det store areal, og derfra kørte de fra matr.nr. ¹² direkte ind på matr. nr. ¹

De har aldrig kørt fra ^{Vejnavn 1} og ind på det lille areal.

Han husker ikke, hvornår det var, han var med. Det er nogle år siden, og det var over et par år. Det var mere end en sæson. De pløjede, harvede, såede, tromlede og samlede halm.

Han er 53 år i dag, og han havde kørekort dengang, så det var nok, da han var omkring 17- 18 år. Han arbejdede selv på en gård i ^{x by} ved Sevel. Han var kun med i weekenderne, for han havde selv fuldtidsarbejde. Han kan ikke huske, hvor mange gange han har været der.

De kørte også på andre marker. Begge låger var ved ^{Vejnavn 2} . Der var to sæt låger. Lågerne skulle åbnes for at de kunne komme ind på matr.nr. ¹²

Landinspektør ^J har forklaret, at der i hans indkaldelse har været en beskrivelse af, at han skulle have haft en korrespondance med advokat Bergmann om sagen. Advokat Bergmann har sendt ham en kopi af en mail fra 2018. På det tidspunkt sad han på Herning-kontoret, hvor advokat Bergmann også havde kontor. De småsnakkede i den periode ofte i kantinen og vendte faglige spørgsmål. Han mener, han har svaret på en forespørgsel, men han har ikke behandlet eller oprettet en sag i den forbindelse. Han har i dag ingen erindring om sagen.

Han kender ikke ^B . Hvis han får en forespørgsel om noget, slår han det op på et digitalt kort og laver en generel vurdering, hvor han bruger sin generelle ballast og erfaring. Han har ingen erindring om sagen og problemstillingen. Han vil tro, at han har kigget i matrikelkortet. Han kender ikke området.

Han husker ikke, at han set kortet på den samlede fil side 119. Han trækker sine kort fra den samme database som LE34 gør.

Han ved ikke, hvem advokat Bergmann repræsenterede.

Landinspektør ^K har forklaret, at han var landinspektør for ejerne af ^X kloster Gods. De skilte på et tidspunkt skoven og landbruget. De startede udstykningen i 2005 og sluttede den i 2007.

Erklæringen på side 169 i den digitale fil skulle have været lavet i 2007. Det må have været en forglemmelse fra hans side, at det ikke skete.

Han talte med ^F om ^{Vejnavn 1} j, og han fik den opfattelse, at der var en færdselsret ad vejen op til matr.nr. ¹ . Han har selv kørt på vejen. Som han husker det, kan man svinge direkte ind på matr.nr. ¹ Han har kørt der sammen med ^F . Han husker ikke præcist lågens placering.

Han blev på et tidspunkt kontaktet af den nye ejer af matr.nr. ¹ , der fortalte, at der var bøvl med vejen. Erklæringen stifter ikke en vejret, men det er en erklæring, der skal være der, for at sagen kan godkendes i Geodatastyrelsen. Skovejendommen hedder matr.nr. ² . Matr. nr. ¹ blev udstykket fra matr. nr. ² . De lå lige ved siden af hinanden. Den "glemte erklæring" blev først lavet i 2018, da den nye ejer havde fået indtryk af, at den manglede. Han vidste ikke, om den ville hjælpe noget, men den blev sendt ind til Geodatastyrelsen. Han bekendt, har Geodatastyrelsen ikke genoptaget sagsbehandlingen på grund af erklæringen. Han husker ikke, at han har fået noget svar. Han har redegjort for baggrunden for erklæringen over for Geodatastyrelsen.

Han har udarbejdet erklæringen på side 169 i den samlede fil. Der er en vej, der bl.a. går over matr. nr. ⁹ , som det er anført i erklæringen. Det er rigtigt, at det på billedet på side 224 i den samlede fil ser ud som om, at vejen ikke går over matrikel nr. ⁹ .

Han mener ikke, at han har lavet erklæringen på side 170 i den samlede fil. Det er landinspektørsprog, men den siger ham ikke noget.

Foreholdt sit brev af 26. oktober 2017 til Holstebro Kommune, 2. afsnit (den samlede fil side 213) har han forklaret, at han har udarbejdet brevet på bag-

grund af matrikelkortene. Han var ikke ude på vejen i den forbindelse. Han har genlæst erklæringen, og han kan vedstå den, som den er.

På kortet på side 120 i den samlede fil behøver der ikke være indtegnet en vej. Han vil bruge matrikelkortet for at se, om der er en vej. Luftfotoet, hvor vejen er indtegnet, på side 119 i den samlede fil er matrikelkortet, der er lagt oven på et luftfoto.

^L har forklaret, at han ejede matr. nr. ¹ fra 2006 til 2016. Han drev selv jorden. Han udførte selv alt arbejdet på marken undtagen gyllekørslen, som han havde maskinstationen til at udføre. Han benyttede forskellige maskinstationer til det. De sidst 2 år lejede han jorden ud til ^Æ Maskinstation.

Han dyrkede korn på marken. Når han kørte til marken, kørte han altid ind ad ^{Vejnavn 1} og forbi spejdercentret ^A gård. I 2006 kørte de ad grusvejen hele vejen derop. Der var en vej, som han benyttede bare. For enden af vejen, var der en låge ind til dyrehaven. Han svingede til højre lige før lågen og ind på marken. Han kørte med alle typer af landbrugsmaskine, som er nødvendige for at drive marken. Maskinstationerne brugte også den vej.

Han har enkelte gange lejet noget jord af ^S i det modsatte hjørne af matrikel nr. ¹. I de tilfælde samdriftede de jordene, og de kunne så også køre via de arealer til matr.nr. ¹ Det var vistnok fra 2006 til 2011. De brugte kun den vej, hvis de havde de samme afgrøder på de to marker. De kunne også kun bruge den vej, når de havde lejet jord af ^S, for der var ingen vejret over ^S jord.

Han solgte jorden til ^{B & C}. Den anden ejendom, hvor han havde minkfarm, blev også solgt. Der blev ikke foretaget nogen fysiske udstykninger eller arealoverførsler i den forbindelse.

Han købte jorden af ^E. Det var ^F, der vist ham rundt. Lågen stod ikke åben, da han blev vist rundt. På det tidspunkt vidste han ikke, at jorden bag lågen tilhørte ^E.

Forevist billedet på side 131 i den samlede fil har han forklaret, at billedet viser lågen ind til naboejendommen. Marken er til højre på billedet. Dengang var der ikke sat bigballer op eller plantet træer. Derfor kørte de bare direkte ind på marken. De svingede ind, som det fremgår af billedet på side 123 i den samlede fil. Han er altid kørt ind i hjørnet foran lågen.

Der var ikke andre veje.

A henvendte sig på et tidspunkt omkring 2014 eller 2015 til ham vedrørende det sidste stykke af vejen. Det var de ikke helt enige om. Diskussionen var i løbet af sommeren. Han sagde til A, at han altid havde kørt den vej. A spurgte først, om han havde vejret. Han svarede, at de aldrig havde fået andet at vide. Han ved ikke, om der var en erklæring, da han overtog jorden i 2006. Det var den vej, de havde fået at vide, at der var. Han talte med landbrugscentret, og de kom hurtigt frem til, at de ikke var enige med A. Han ringede bare og talte løst med dem. De kunne ikke forstå, at han ikke måtte køre der. På et tidspunkt blev arealet sået til med rug, men der valgte han alligevel at køre over det.

Det var hans bank, der stod for det, da jorden blev solgt. Han deltog ikke i forhandlingerne.

M har forklaret, at hun godt ved, hvor matr.nr. 1 ligger. Hun ejede Vejnavn 1 9 i 37 år fra 1973 til 2010, hvor de flyttede derfra. Hun ejede ejendommen sammen med sin ægtefælle U. Hun gik derhjemme, så hun kunne følge med i, hvad der foregik. Der har kørt maskiner forbi deres hus. Det har været almindelige landbrugsmaskiner, der passede til det, der blev dyrket på marken.

Der har altid været trafik den vej. Når maskinerne havde været deroppe, kom de også tilbage samme vej.

De forskellige ejere har kørt der på samme måde.

N har forklaret, at godt er klar over, hvad det er for en mark, der er tale om.

Han var ansat ved F fra 1. maj 2007 til de solgte i 2014. Derefter over V hans ansættelse.

Da han var ansat hos F kørte han ikke selv på den mark, men det var en del af X kloster Gods. Man har kørt med landbrugsmaskiner på marken, og man kørte via vejen fra Vejnavn 1. Der blev dyrket korn og kartofler på marken, og der har kontinuerligt været drift. Der har, så vidt han ved, ikke været forhindringer i forhold til at komme ind på marken.

O har forklaret, at han godt kender til matr. nr. 1. Han har tidligere været ansat som markmand hos L. Han er ikke ansat ved V, men har været ansat ved E og F fra oktober 2003 til maj/juni 2006. Fra efteråret 2006 til foråret 2007 var han ansat hos L. Han har kørt til matr.nr. 1 fra Vejnavn 1. Han har kørt der mange gange. Han kørte altid den vej, og han har aldrig kørt andre veje. Han

har aldrig oplevet, at der har været forhindringer i forhold til at komme ind på marken. Man kører forbi ejendommene og lige hen til hjørnet af marken. Han kørte forbi hjørnet. Han åbnede ikke hegnet.

P har forklaret, at han driver Æ Gruppen, der omfatter forskellige selskaber, bl.a. Æ Agro. Han tror, den forpagtning, som denne sag drejer sig om, vedrører Æ ApS. De forpagtede på et tidspunkt matr.nr. 1 så han kender godt arealet. De forpagtede arealet af L i ca. 5 år. De havde kartofler og rug på marken. Når de skulle lave markarbejde på marken kørte de ind fra Vejnavn 1. Det var ifølge aftale med L. Det var L, der havde sagt, at der var vejadgangen.

Han har underskrevet erklæringerne på side 83 og 170 i den samlede fil.

Den første erklæring (side 83) var en erklæring, som han blev præsenteret for at A. Han fik fortalt, at der var strid om vejretten. Enten var vejen spærret eller også var det blevet aftalt, at de ikke skulle køre den vej længere. Det var noget, de talte med A om. De skrev først under, da de ikke længere lejede jorden. Han mener, de lejede jorden indtil 2017, hvor L gik konkurs, men han husker det ikke præcist. Han har ikke kunnet finde lejekontrakten. Det han skrev under på var, at de ikke havde kørt på vejen i 2017. Det sidste år, de lejede jorden, lod de nok være med at køre der. Hvis ikke han havde skrevet under på erklæringen, ville han måske nok have husket det sådan, at de også kørte på vejen i 2017.

Den anden erklæring (side 170) var en som B præsenterede ham for. Han vidste godt, hvad matr.nr. 6 var. Han har der skrevet under på, at de har kørt på vejen. Han har selv lavet ca. 5 % af markarbejdet på arealet. Han kan huske, at han har kørt på vejen. Han husker ikke, hvad det er for et ord, der er streget over i erklæringen, og han husker heller ikke, om han selv har overstreget det. Den første erklæring vedrørte kun 2017. Den anden erklæring betyder, at de har kørt der tidligere.

Han husker heller ikke, at der har været forhindringer for at køre derind. A har måske sagt, at de ikke måtte køre den vej. De har ikke gjort det helt store ud af det.

De har også kørt til marken via de marker, der lå nord for matr. nr. 1. Der var ikke nogen egentlige veje der.

Han har måske kørt på matr.nr. 1 20 – 30 gange. Han har både været derude i bil og traktor.

Forevist luftfotoet på side i 122 i den samlede fil har han forklaret, at de også forpagtede matrikel nr. ¹² af ^L. De lejede også matrikel nr. ¹³, der var ejet af en, der hed ^S. De er muligvis også kørt igennem skoven eller via andre marker. Det var afhængigt af, hvilke afgrøder, der var på markerne. Der var muligvis et skovbælte, men det husker han ikke tydeligt. Han mener ikke, at de lejede ^S jord de sidste par år.

Han kan ikke genkende eller stedfæste vejen, der er vist på billedet på side 135 i den samlede fil.

Forevist billedet på side 131 i den samlede fil har han forklaret, at han ikke husker, at han kørte igennem en port for at komme ind på marken. Han husker ikke, om der stod en port der, hvor bjælken er.

De var også i forhandlinger om køb af matr.nr. ¹. De drøftede ikke i den forbindelse nogen vejret med banken.

^Q har forklaret, at det er ^Æ Agro, der har drevet jorden på matr. nr. ¹. Han er direktør og ejer.

De forpagtede matr.nr. ¹ fra omkring 2014 og indtil ^B købte jorden. De havde hovedsageligt kartofler og rug på marken. Da de fik fremvist marken, kørte de forbi ^A ejendom, og de fik at vide af ^L, at det var den vej, de skulle bruge.

De brugte alle mulige landbrugsmaskiner på marken. De er også kørt en anden vej. Det var da de forpagtede matr.nr. ¹³ af en anden landmand. Når de gjorde det, måtte de gerne køre af et brandbælte ned til matr. nr. ¹. Det var fordi jorden på brandbæltet også tilhørte ejeren af ¹³. De kørte ikke på ^A marker, men blev på vejen. De drejede ind på marken lige før hegnet. Det sidste år, de forpagtede jorden, blev der vistnok spærret af, så de ikke kunne køre derind. Men det har de gjort de andre år. Så vidt han husker, havde de kartofler på marken i 2017. De havde vist nået at lægge kartoflerne derude, og så blev der spærret af. På det tidspunkt havde de ikke forpagtningen af matr. nr. ¹³. De købte derfor en vejret for 5.000 kr. af ^W, så de kunne komme ned og høste kartoflerne. Han mener, at de det sidste år lejede jorden af ^B. De havde jorden indtil høsten var færdig i det år, hvor ^B købte jorden. Grunden til, at de stoppede med at køre den vej var, at de ikke kunne komme igennem.

Han kan ikke huske, at han har set erklæringen på side 170 i den samlede fil.

Parternes synspunkter

A har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Det gøres fra sagsøgerens side gældende, at der ikke er nogen privat fællesvej på trods af, hvad der er anført i sagsøgte 1's afgørelse.

Det gøres gældende, at da der ikke findes nogen privat fællesvej, der når frem til sagsøgte 2 og 3's ejendomme, skal sagsøgte 1's afgørelse ophæves, idet der ikke kan træffes nogen vedligeholdelsesbeslutning vedrørende sagsøgerens ejendom, idet der ikke er tale om nogen privat fællesvej.

Det er sagsøgerens opfattelse, at sagsøgte 1 har handlet i strid med gældende regler ved at fastslå, at sagsøgte 2 og 3 har vejret.

Sagsøgte 1 har anført, at man tiltræder kommunens afgørelse ud fra vejrettighedslovens § 1 stk. 1, idet man lægger til grund, at der er en eksisterende vejret til vejen.

Det bestrides fra sagsøgerens side.

Der er tale om fejlvurdering, idet sagsøgte 2 og 3 ikke har nogen vejret på det omhandlede areal, hvorfor Vejdirektoratets afgørelse er behæftet med en fejlagtig fortolkning af vejrettighedslovens § 1.

Konsekvensen er, at afgørelsen herefter skal ophæves.

Over for de tre sagsøgte gøres det gældende, at ejerne af matr.nr. ¹
 , Sevel m.fl. ikke har nogen vejret over sagsøgerens ejendom.

Der kan derfor ikke pålægges sagsøgeren nogen form for vedligeholdelse af det areal, som de sagsøgte påstår, der findes og som ejeren af matr.nr. ¹ Sevel m.fl. gør gældende at have vejret over.

Det bestrides, at der eksisterer nogen vejret for ejeren af matr.nr. ¹
 , Sevel m.fl.

Det gøres gældende, at den omhandlede vejret ikke har været udnyttet i sagsøgerens ejertid og det gøres endvidere gældende, at vejretten ikke har været udnyttet siden 1962, idet der på dette tidspunkt blev opsat et hegn på den ejendom som matr.nr. ¹ , Sevel m.fl. var en del af.

Det gøres således gældende, at en eventuel vedadgang er bortfaldet som følge af den anførte adfærd og den passivitet, der har været udvist af ejeren af matr.nr. ¹ , Sevel m.fl. gennem en lang årrække.

Det ændrer efter retspraksis ikke i forholdet om ejeren af matr.nr. ¹ , Sevel m.fl. ikke har anden adgang til offentlig vej.

Det er sagsøgerens opfattelse, at det kan lægges til grund, at ejeren af matr.nr. ¹ , Sevel m.fl. ikke har anvendt det omhandlede areal hen over sagsøgerens ejendom, som adgangsvej til matr.nr. ¹ , Sevel m.fl.

Der henvises til bilag 7, hvoraf det fremgår, at sagsøgerens ejendom ikke har været anvendt som vejadgang til sagsøgte 2 og 3's ejendom.

Det bestrides, at det omhandlede areal skulle være eneste og væsentligste adgang til matr.nr. ¹ , Sevel m.fl.

Det gøres gældende, at der til stadighed har været almindelig vejadgang til sagsøgte 2 og 3's ejendom via egen ejendom, da der var sammenfald mellem ejeren af matr.nr. ¹ , Sevel og ^X kloster, idet ejeren har ejet samtlige ejendomme.

Det gøres i øvrigt gældende at der ikke er nogen færdselsret for sagsøgte 2 og 3 fra Kommunevejen ^{Vejnavn 1} til matr.nr. ¹ , Sevel.

Det gøres gældende, at hvis der er en hævdvunden færdselsret, er den bortfaldet ved frihedshævd, idet der er forløbet mere end 20 år efter at hegnet blev opsat og i den periode, har man ikke udøvet nogen vejret over sagsøgerens ejendom.

Det gøres i øvrigt gældende, at hævdnen ikke har været tinglyst og sagsøgeren har effektivt forhindret de sagsøgte i at udnytte vejen, efter at sagsøgte 2 og 3 har erhvervet ejendommen matr. nr. ¹ , Sevel m.fl.

Der er sket effektiv afspærring, således at vejretten er bortfaldet.

Da den effektive afspærring er synlig ved det opsatte hegn, kan der vindes frihedshævd på 20 år, subsidiært ved alderstidshævd. I øvrigt

gøres det gældende, at da den omhandlede hævde ikke har været tinglyst i medfør af tinglysningslovens § 1, bortfalder den over for senere erhververe af ejendommen.

Det bestrides, at der skulle være noget til hinder for, at vejen ikke eksisterer.

Det er ukorrekt, når Holstebro Kommune har gjort gældende, at man ikke kan nedlægge en fælles privatvej, allerede af den grund, at der ikke er nogen privat fælles vej og det bestrides, at det omhandlede areal er den eneste eller den væsentligste adgang til matr.nr. ¹ , Sevel m.fl.

Det bestrides, at arealet har været brugt som vej i både 2016 og 2017.

I øvrigt gøres det gældende, at matr.nr. ¹ , Sevel m.fl. har henligget udyrket.

Det har været opsat en forhindring, som effektivt har forhindret, at man kunne køre frem til matr.nr. ¹ , Sevel hen over sagsøgerens ejendom på det område, hvor sagsøgte har gjort gældende, at der er indtegnet en vej.

Den afspærring, der har været etableret af den tidligere ejer af matr.nr. ¹ , Sevel m.fl., har effektivt forhindret, at man kunne anvende det omhandlede areal som adgangsvej.

Det gøres i denne henseende gældende, at dette hegn har stået i 55 år indtil sagsøgte 2 og 3's erhvervelse i 2017.

De sagsøgte har således været bekendt med, at der ikke var nogen adgangsvej, da man erhvervede den omhandlede ejendom. Jeg henviser til bilag 8.

Der er andre muligheder for at komme frem til sagsøgte 2 og 3's ejendom. Jeg henviser til de fremlagte bilag.

I øvrigt gøres det gældende, at sagsøgte 2 og 3's ret, hvis den er etableret ved hævde, er bortfaldet, idet det kan konstateres, at der er en tilstand, der ikke har været så længe, som folk kan huske tilbage i tid.

Det er en hovedbetingelse for, at der kan vindes hævde i alderstid.

Det gøres gældende, at der i den tid ^E , som tidligere ejer, har ejet matr.nr. ¹ , Sevel m.fl., har været sammenfald mellem samtlige ejere, således at de har haft fælles ejer og det er derfor en fejl i forbindelse med udstykningen fra salget til sagsøgte 2 og 3, at ^E ikke har sikret, at der var vejadgang frem til matr.nr. ¹ , Sevel m.fl.

Det bemærkes, at matr.nr. ¹ , Sevel blev udstykket som en del af en landbrugsejendom uden bolig i 2007 af landinspektørfirmaet Kjeldbjerg & Lundsager A/S. Efterfølgende har ^E en udstykket det omhandlede areal på ny.

Der var en lang række private fællesveje, som er slettet i forbindelse med denne udstykning. Disse kunne være anvendt til vejadgang frem til matr.nr. ¹ , Sevel.

Der foreligger ingen dokumentation for, at sagsøgte 2 og 3 har vejret over ejendommen ^{Vejnavn 1 7} og ^{Vejnavn 1 9}, ad vejen som er på matrikelkortet.

Det er sagsøgte 2 og 3's risiko, at de erhverver en ejendom, hvor der ikke er nogen vejret efter de sagsøgtes opfattelse. De må rette deres krav imod sælger/udstykker ^E .

Der skulle være etableret en vejret i forbindelse med den omhandlede udstykning jf. oplysning i bilag 10.

Denne fejl betyder ikke, at der opstår en ikke-eksisterende vejret over sagsøgerens ejendom.

Selvom der er optaget veje på et matrikelkort, kan denne vejret efter omstændighederne bortfalde som følge af, at ejerens udviste adfærd og passivitet, selvom der ikke er anden offentlig vej, selvom matr.nr. ¹ , Sevel ikke måtte have anden adgang til offentlig vej.

Sagsøgeren er på intet tidspunkt blevet spurgt om, om sagsøgte 2 og 3 kunne benytte sig af vejen via ^{Vejnavn 1 9}, 7830 Vinderup til jordlodden.

De sagsøgtes ejendom kunne være udstykket ved etablering af en vejadgang via ^{Vejnavn 2 4}, 7830 Vinderup.

Da vejretten aldrig har været udnyttet i E lange
 ejertid må der være en anden adgangsvej til matr.nr. 1
 , Sevel.

Man kan ikke vælte bevisbyrden over på sagsøgeren, allerede af den grund, at de sagsøgte 2 og 3 må have været bekendt med, at man havde anden adgangsvej frem til den ejendom, de sagsøgte og 2 og 3 erhvervede.

Det er sagsøgerens opfattelse, at der bl.a. er en adgangsmulighed via matr.nr. 14 , Sevel og en adgangsmulighed vedrørende kommuneplantagen og den private vej på matr.nr. 15 , 16 , 17 og 18 , Sevel.

De sagsøgte er opfordret til at dokumentere, på hvilket grundlag man gør gældende, at anvendelsen af sagsøgerens ejendom er den eneste og væsentligste adgang til matr.nr. 1 , Sevel. Denne opfordring er ikke opfyldt og det gøres gældende, at det skal tillægges processuel skadevirkning.

Det bemærkes i øvrigt, at sagsøgte 2, B , den 1. oktober 2019 ødelagde nyttilplantede træer på sagsøgerens grund og tvang sig igennem for at komme ind på sin mark. Dette medfører ikke, at der etableres en vejret, men det siger klart, at man ikke har haft nogen vejret og ikke har udnyttet nogen vejret, idet der jo ellers ikke var behov for at køre beplantningen ned.

Det undrer i øvrigt, at Holstebro Kommune som vejmyndighed tager stilling til vedligeholdelse af 75 meter af en vej, hvor der ikke er vejret til, hvorimod man ikke tager stilling til, hvem der skal vedligeholde de første 600 meter af vejen, nemlig fra den asfalterede Vejnavn 1 og frem til det stykke, som Kommunen behandler, som privat fællesvej. Det viser klart, at hverken Holstebro Kommune eller de sagsøgte 2 og 3 har nogen vejret over sagsøgerens ejendom.

Det gøres i øvrigt gældende, at Holstebro Kommune ved henvisning til Vejrettighedsloven § 1stk. 1. overser, at sagsøgeren ikke søger at fortrænge en erhvervet ret, allerede af den grund, at der ikke er nogen ret.

Selvom vejen måtte være optaget på matrikelkortet, hvilket bestrides af sagsøgeren, så stemmer det ikke overens med forholdene i marken.

Sagsøgeren anerkender ikke, at der er nogen vej. Det fremgår at kommunens sagsbehandling har lagt til grund, at vejens fysiske placering i marken ikke stemmer overens med matrikelkortet, men anfører, at den i det væsentligste stemmer overens. Det er ikke tilstrækkeligt til at statuere nogen vejret. Det gøres gældende, at der ikke er nogen fysisk placering af en vej i marken.

Det bestrides, at det omhandlede areal har været anvendt som adgangsvej til matr.nr. ¹ , Sevel.

Der henvises endvidere til erklæring fra Æ Maskinstation, bilag 7.

Modsætningsvist må det lægges til grund, at Æ maskinstation har anvendt en anden adgangsvej.

Som det fremgår på skitsen bilag 13, er der ikke nogen vej på den strækning, der er markeret med "4". Subsidiært gøres det gældende, at der er vundet frihedshævd ved det omhandlede areal, der har været indhegnet siden 1962 jf. bilag 8.

Over for sagsøgte 1 gøres det gældende, at påstand 2 kan rettes imod sagsøgte 1, idet sagsøgte 1 slet ikke kan behandle sagen, hvis der ikke er nogen vejret og sagsøgeren har derfor en væsentligere interesse i at få fastslået, at der ikke eksisterer nogen vejret for sagsøgte 2 og 3's ejendom.

Sagsøgte 1's afgørelse kan ikke være gyldig eller lovlig, hvis der ikke er nogen vejret, idet man så ikke kan behandle sagen efter privatvejlovens bestemmelser.

Hvis der ikke findes nogen vejret for sagsøgte 2 og 3's ejendom, har sagsøgte ingen hjemmel til at opretholde den omhandlede afgørelse.

En betingelse for at kunne tage stilling til den skønsmæssige vurdering om, hvorvidt det er nødvendigt at foretage vedligeholdelse, er, at arealet er omfattet af privatvejlovens regel, hvilket den ikke er, hvis der ikke er nogen, der har vejret.

Det fremgår, at vejen "Langelinje" som oprindeligt gik fra ^{Vejnavn 2} til ^{Vejnavn 1} blev nedlagt i forbindelse med, at ejeren af ^X kloster opsatte et vildthejn i 1962.

Det gøres gældende, at der ikke har været anvendt nogen vejret frem til matr.nr. ¹ , Sevel m.fl. idet jorden altid har været dyrket fra ^{Vejnavn 5} -siden.

Der henvises til, at politiet standsede efterforskningen i henhold til politianmeldelse indgivet af sagsøgte 2 (bilag 14).

Det fremgår af bilag 17, at der er tre forskellige veje frem til matr.nr. ¹ , Sevel men ingen af disse går over sagsøgerens ejendom.

Det fremgår af kort som ^G har udarbejdet, at der ikke er nogen vej fysisk på det sted, hvor afspærring har fundet sted (bilag 21) Der er således klart uoverensstemmelse mellem de faktiske forhold og kortet.

Det gøres således gældende, at der er etableret en frihedshævd i det tilstanden har været således i mere end 20 år og også i alderstid, idet forholdene i forbindelse med den udstykning, der blev gennemført i 1962 og samtidig blev hegnet opsat, hvorefter der ikke længere blev udøvet nogen vejret.

Der henvises således til dels hævde og dels alderstidshæv, ligesom der henvises til at adfærd og passivitet medfører, at en eventuel vejret er bortfaldet selvom matr.nr. ¹ , Sevel ikke har anden adgang til offentlig vej.

Det fremgår klart af bilag 9 foto 4 og foto 11, at man kan konstatere, at man ikke fra det areal, hvor sagsøgte gør gældende at have vejret, kan komme ind på de sagsøgte 2 og 3's ejendom.

Det er godtgjort, at der aldrig har været anvendt en vej, til de sagsøgte 2 og 3's ejendom. Det fremgår af bilag 26, at der holdes vildsvin, hvorfor man ikke må køre på området.

Det fremgår af fotos, der er fremlagt og som er taget i 1995, at der er vejret.

Det fremgår endvidere af bilag 29, 30, 31, 32 og 34.

Billedmaterialet er fra 1968, 1975 og 2006, således at det kan konstateres, at der i et tidsrum, der er længere end alderstid har været anvendt anden adgangsvej.

Sagsøgeren gør derfor gældende, at de anbringender, der er fremsat af de sagsøgte omkring spørgsmålet om eneste adgangsvej til sagsøgte 2 og 3's adgang må tilsidesættes som udokumenteret.

Det fremgår af bilag 18 og 19, at der ikke på de nævnte attester er nogen form for vej noteret.

På sagsøgerens ejendom er der tinglyst en vejret ned til ejendommen matr. nr. ¹¹ og det fremgår i marken og af kort m.v. at vejen alene anvendes til denne ejendom.

Sagsøgte er opfordret til at dokumentere, at man har kunnet komme til sagsøgte 2 og 3's ejendom ved at køre over sagsøgerens ejendom efter det tidspunkt, hvor dyrehegnet blev etableret i 1962.

Denne opfordring er ikke opfyldt, hvorfor det gøres gældende, at det skal tillægges processuel skadevirkning.

Det gøres gældende, at det er den samme ejer, der ejede alle ejendommene, nemlig den ejer, der ejede ^X Kloster.

Bilag O kan ikke tillægges nogen retlig betydning. Bilaget er lavet efter at landinspektøren fandt ud af, at der var lavet en fejl i forbindelse med udstykningen, hvor man ikke sikrede, at der var vejret til matr.nr. ¹, Sevel.

Det bestrides, at sagsøgte 2 og 3 på nogen måde har vundet hævde til at anvende den omhandlede vej. Der henvises til billede 2014 og 2016, hvoraf det klart fremgår, at man svinger ind på sagsøgerens ejendom, idet man ikke kan køre ligeud.

Vejen på kortet går ligeud og derfor kan det konstateres, at man ikke har anvendt nogen vej, der er udlagt på matrikelkortet.

Man har ikke vundet hævde allerede af den grund, at det kun er i en periode fra 2014 og fremefter man har forsøgt at tiltvinge sig adgang.

Af det, der er fremlagt, kan man alene se, at den omhandlede vej går op til sagsøgerens ejendom, men man kan ikke se nogen vej i det videre forløb.

Det bestrides, at de sagsøgte 2 og 3 har anvendt vejadgangen over sagsøgerens arealer.

Dette har været effektivt forhindret, hvilket har medført, at de sagsøgte 2 og 3 har indgivet politianmeldelse jf. bilag 14.

Det bestrides, at eventuel vejret ikke kan fortrænges, selvom vejretten ikke er tinglyst.

Der vil blive henvist til dom fra Vestre Landsret, hvor man netop lader en vejret bortfalde på grund af en udvist adfærd og passivitet selvom der ikke var anden adgang til offentlig vej og selvom vejen var optaget på matrikelkort.

Bilag O kan ikke tillægges nogen bevismæssig betydning, idet det er udarbejdet efter at tvisten opstod, der øvrigt vedrører udstykningen til bilag 10, hvoraf det fremgår at adgangsvejen skulle være indført via ^{Vejnavn 2}, 7500 Holstebro og ikke via ^{Vejnavn 1} 9, 7830 Vinderup.

Der foreligger ingen erklæring fra ejeren af ejendommen ^{Vejnavn 1} 7, 7830 Vinderup om, at de sagsøgte 2 og 3 har vejadgang over ejendommen beliggende ^{Vejnavn 1} 7, 7830 Vinderup.

Erklæringen i bilag P af 5. april 2019 er i direkte modstrid med erklæringen fra de samme i bilag 7, der er afgivet den 20. marts 2019. Der henvises i øvrigt til bilag 4 og 5.

I øvrigt fastholdes de anbringender der er gjort gældende i stævning og replik.
..."

Vejdirektoratet har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Vedrørende sagsøgerens påstand 1

Vejdirektoratets afgørelse er lovlig og gyldig

Til støtte for Vejdirektoratets påstand om frifindelse gøres det gældende, at direktoratets afgørelse er lovlig og gyldig. Vejdirektoratet har med rette opretholdt Holstebro Kommunes afgørelse af 26. juni 2019 om vedligeholdelse af den private fællesvej ^{Vejnavn 1} .

Vejdirektoratets afgørelse er truffet på et tilstrækkeligt oplyst grundlag, og sagsøgeren har ikke godtgjort mangler ved afgørelsen, som medfører, at afgørelsen skal ophæves som ugyldig.

Tværtimod dokumenterer sagsforløbet, at Vejdirektoratets klagesagsbehandling har været korrekt, og der er ikke under sagens forberedelse fremkommet væsentlige nye oplysninger eller argumenter, som ikke allerede har indgået i direktoratets vurdering af kommunens afgørelse. Vejdirektoratet har på baggrund af sagens oplysninger med rette lagt til grund, at den omtvistede vej er en privat fællesvej, således som dette er defineret i privatvejslovens § 10, nr. 3. Det bestrides, at de af sagsøgeren anførte oplysninger, de fremlagte bilag eller den varslede vidneførelse dokumenterer, at Vejdirektoratets afgørelse er truffet på et forkert eller mangelfuldt grundlag. Der er derfor intet grundlag for at tilsidesætte Vejdirektoratets afgørelse.

Til nærmere støtte for frifindelsespåstanden henvises der desuden til begrundelsen i Vejdirektoratets afgørelse, og det bestrides endvidere, at et senere gennemført privatretligt søgsmål (jf. påstand 2 over for sagsøgte 2 og 3) kan føre til, at Vejdirektoratets afgørelse af 1. maj 2020 (bilag 1) kan tilsidesættes som ugyldig.

Til sagsøgerens anbringender bemærkes endvidere:

Vejen er en privat fællesvej

Private fællesveje defineres efter privatvejslovens § 10, nr. 3, som "*vej, gade, bro eller plads, der ikke er en offentlig vej, jf. nr. 1, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.*"

En privat fællesvej udgør således en del af den ejendom, vejen ligger på, men hvor ejere af andre ejendomme har ret til at benytte vejarealet som færdselsareal. En sådan vejret er som udgangspunkt af privatretlig karakter og hviler typisk på en aftale med ejeren af arealet.

Hvis det ikke kan dokumenteres, at nogen grundejer har vejret til en vej, og at den dermed er privat fællesvej, kan kommunen som udgangspunkt ikke administrere vejen som privat fællesvej, og den, der vil hævde at have vejret, må søge retten fastslået ved domstolene.

Kommunen kan dog administrere en vej som privat fællesvej, hvis den er *eneste eller væsentligste* adgang til en ejendom eller nogen af dens lodder, og vejen er angivet på matrikelkortet, hvis udvisende i det

væsentlige stemmer med forholdene i marken. Retten til at benytte en sådan vej kan ifølge vejrettighedslovens § 1 ikke fortrænges af senere erhververe af rettigheder over den ejendom, hvorpå vejen ligger.

Den, der vil bestride, at der foreligger en ret til vejen, når disse betingelser er opfyldt, har bevisbyrden, og der er således i disse situationer en formodning for, at der eksisterer en vejret for den omhandlede ejendom og dermed, at vejen er privat fællesvej. Dette gælder også, selvom der ikke er tinglyst en vejret.

Vejdirektoratet har med rette lagt til grund, at den omtvistede vej er en privat fællesvej, således som dette er defineret i privatvejslovens § 10, nr. 3.

Det er væsentligt at fremhæve, at vejens status som privat fællesvej – for vejstykket på matr.nr. ⁶ – hverken under den tidligere sag, jf. ovennævnte afgørelse af 28. september 2018, eller den aktuelle klagesag, er blevet anfægtet af vejejerer (sagsøgeren). Spørgsmålet har alene grundlæggende vedrørt, hvem der kan anses for vejberettiget til det pågældende vejstykke. Det bemærkes, at sagsøgeren da også eksplicit omtaler vejstykket som "*den private fællesvej*" i påstand 2, og at ejeren af matr.nr. ² som vejberettiget til vejstykket på matr.nr. ⁶, ligeledes er inddraget i fordelingen af vedligeholdelsen af ^{Vejnavn 1}, men ikke i retssagen.

Det er derfor med rette, at Vejdirektoratet ikke har fundet grundlag for at kritisere, at kommunen med sin afgørelse af 26. juni 2019 om vedligeholdelse har lagt vægt på, at der er tale om en privat fællesvej på matr.nr. ⁶.

Sagens oplysninger om vejrettigheder

Det gøres gældende, at Vejdirektoratets vurdering af sagens oplysninger, hvorved det bl.a. fremgår, at ejerne af matr.nr. ² og ¹ er vejberettigede til vejstykket på matr.nr. ⁶, er korrekt.

Der henvises i det hele til Vejdirektoratets redegørelse og begrundelse herfor, jf. bilag 1, side 7-8, og det fremhæves særligt, at Vejdirektoratet med rette ikke har fundet grundlag for at tilsidesætte kommunens anvendelse af vejrettighedslovens § 1, stk. 1, i forhold til matr.nr. ¹. Vejdirektoratet bemærker herom i afgørelsen (bilag 1, side 8):

”Vi har i den forbindelse noteret os, at vejstykket på matr.nr. ⁶ findes som et matrikulært udlæg på matrikelkortet (som optaget vej), og at det fysiske vejstykke i det store hele svarer til det matrikulære udlæg.

Vi har dernæst noteret os, at selvom der på matrikelkortet ses at være adgang til matr.nr. ¹ såvel nordfra som (nord-)østfra, ses disse adgange – rent matrikulært – ikke at forløbe på private fællesveje eller offentlige veje. Vi må derimod lægge til grund, at disse adgangsalternativer således har status af rent private veje, herunder vejadgangen gennem Sevel Kommune Plantage, jf. nedenfor.

Kommunen har i vurderingen af, hvilken vejadgang, der må anses for at være den væsentligste for ejeren af matr.nr. ¹, tillige lagt vægt på historiske luftfotos, hvor vejstykket på matr.nr. ⁶ på disse fremtræder mere tydeligt end en mulig adgangsvej i det nordøstlige hjørne af matr.nr. ¹ (mod Sevel Kommune Plantage).

Hertil kommer, at kommunen har ladet sagen undersøge af Landinspektørcentret Kjeldberg & Lundsager A/S, jf. sidstnævntes notat af 26. oktober 2017.

Kommunen finder dermed, at adgangen til matr.nr. ¹ sker via den eksisterende private fællesvej, ^{Vejnavn ¹} 7-11, herunder vejstykket på matr.nr. ⁶. Der er – efter kommunens vurdering – således tale om et allerede eksisterende vejretsgrundlag, og ikke en ny vejret, hvorfor bestemmelsen i vejrettighedslovens § 1, stk. 1, dermed kan benyttes”.

Det skal derfor lægges til grund, at Vejdirektoratet har haft tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse om at opretholde kommunens afgørelse af 26. juni 2019. Vejdirektoratets afgørelse og vurdering af de faktiske forhold støttes da også af sagsøgerne 2 og 3's svarskrift og fremlagte bilag.

Vedligeholdelse af private fællesveje på landet

Hvor offentlige veje er underlagt offentligretlig regulering gennem vejloven¹, er retsgrundlaget for private fællesveje som udgangspunkt privatretligt².

Private fællesveje kan i mange tilfælde udgøre en del af det almindelige vejnet i byer, og/eller være den eneste eller væsentligste adgangsvej til tredjemands ejendom. Der er derfor en ret betydelig offentligretlig interesse også i de private fællesveje, jf. i det hele reguleringen i privatvejsloven³.

Efter privatvejslovens § 13 er de vejberettigede ansvarlige for, at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, og efter § 14 kan en vejberettiget anmode kommunalbestyrelsen om at tage stilling til, om en vej er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang eller til udgiftsfordelingen vedrørende den af kommunalbestyrelsen fastsatte fremtidige vedligeholdelse. En kommune kan også af egen drift tage stilling til disse spørgsmål, jf. privatvejslovens § 14, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan, jf. privatvejslovens § 15, bestemme, at en privat fællesvej skal vedligeholdes, så den er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Kommunalbestyrelsen kan samtidig træffe bestemmelse om den fremtidige vedligeholdelse af vejen. Hvis kommunalbestyrelsen påtænker at bestemme, at et arbejde skal udføres som et samlet arbejde, skal den med mindst 4 ugers varsel fremsende udkast til afgørelse inklusive udgiftsfordeling til dem, der forventes at blive berørt af afgørelsen, med henblik på at de kan fremkomme med indsigelser.

Kommunalbestyrelsen fordeler arbejderne og udgifterne til de arbejder, som kommunen kræver udført, i forhold til de vejberettigedes brug af vejen. Kommunalbestyrelsen afholder dog udgifterne til de arbejder, der kræves udført med henblik på at sikre offentlighedens adgang til vejen efter reglerne i naturbeskyttelsesloven.

Kommunalbestyrelsen kan også træffe afgørelse om at pålægge de vedligeholdelsesforpligtigede grundejere konkrete vedligeholdelsesarbejder i forhold til deres brug af vejen, jf. privatvejslovens § 16. Udføres et pålagt vedligeholdelsesarbejde ikke inden for den fastsatte frist, kan kommunalbestyrelsen lade arbejdet udføre for de vedligeholdelsesforpligtigedes regning.

Der er intet grundlag for at tilsidesætte Vejdirektoratets afgørelse, som er truffet i overensstemmelse med reglerne i privatvejsloven.

Vedrørende sagsøgerens påstand 2

Vejdirektoratets kompetence – påstanden om afvisning

Efter privatvejslovens § 87, stk. 2, kan kommunernes øvrige afgørelser⁴ påklages til transportministeren⁵, men alene for så vidt angår retlige spørgsmål.

Det er et retligt spørgsmål, om Holstebro Kommune har haft hjemmel til (og grundlag for) at træffe afgørelse efter privatvejsloven. Vejdirektoratet har derimod ikke kompetence til at tage stilling til, om ^{Vejnavn 1} er en privat fællesvej (dvs. eksistensen og omfanget af vejrettigheder over vejarealet), men Vejdirektoratet kan og skal tage stilling til, om vejmyndigheden har tilstrækkeligt grundlag for at administrere vejen som privat fællesvej. Domstolsprøvelsen er i forhold til direktoratets afgørelse afgrænset på tilsvarende vis.

Det gøres gældende, at Vejdirektoratet ikke kan dømmes til at anerkende forhold, som ligger uden for direktoratets kompetence som klagemyndighed. Sagsøgerens påstand om vejret (påstand 2) er derfor uegnet til prøvelse i en sag mod Vejdirektoratet, idet Vejdirektoratet ikke har kompetence til at afgøre et privatretligt vejretsspørgsmål og herudover hverken er ejer af vejarealet eller vejberettiget.

En anerkendelsespåstand vedrørende vejret savner således mening i forhold til klageinstansen, og påstand 2 skal derfor i forhold til Vejdirektoratet afvises.

Frifindelse i forhold til sagsøgerens påstand 2

Subsidiært påstår Vejdirektoratet frifindelse over for påstand 2, idet Vejdirektoratet ikke er rette sagsøgte for så vidt angår spørgsmålet om vejret til ^{Vejnavn 1}. En påstand om vejret kan således alene rettes imod de øvrige sagsøgte (vejberettigede).

Det bemærkes i den forbindelse også, at hvis sagsøgeren (vejejeren) måtte få medhold i sit synspunkt om, at de øvrige sagsøgte ikke har vejret, jf. påstand 2, foreligger der nye retlige og faktiske omstændigheder, som vejmyndigheden (kommunen) må lægge til grund ved en fornyet behandling af sagen.

Der vil i denne situation ligeledes være tale om nye oplysninger, som Vejdirektoratet vil være forpligtet til at lægge til grund, såfremt kommunens nye sagsbehandling fører til en ny afgørelse, der påklages til direktoratet.

Til støtte for påstanden om frifindelse gøres i anden række de samme anbringender gældende, som gøres gældende til støtte for påstanden om frifindelse i forhold til påstand 1, jf. ovenfor.

..."

B og C har i deres påstandsdocument anført følgende:

" ...

Det gøres gældende til støtte for påstanden og frifindelse og den selvstændige påstand,

at matr.nr. 1, Sevel er et landbrugsareal, som i henhold til landbrugsloven skal dyrkes, hvorfor adgang med landbrugsmaskiner er nødvendig,

at det fremgår af Geodatastyrelsens matrikelkort, at der er vejadgang til matr.nr. 1, Sevel ad vejen over matr. nr. 8, 4, 5, 7, 6, 9, Sevel fra Vejnavn 1

at sagsøgte 2 og 3 har erhvervet ejendommen matr.nr. 1 Sevel i 2017 og har siden erhvervelsen anvendt vejen over matr. nr. 8, 4, 5, 7, 6, 9, Sevel fra Vejnavn 1 til deres ejendom

at den tidligere ejer af ejendommen matr.nr. 1, Sevel, L ligeledes har anvendt vejen over matr. nr. 8, 4, 5, 7, 6, 9, Sevel fra Vejnavn 1

at der siden 1962 hvor der blev oprettet en heget dyrehave på nabo-ejendommen, X Kloster ikke har været anden vejadgang til matr.nr. 1, Sevel end over matr. nr. 8, 4, 5, 7, 6, 9, 9, Sevel, som skiftende ejere af matr.nr. 1, Sevel har benyttet.

at i henhold til Vejretighedslovens § 1 har ejeren til en ejendom ret til at anvende en vej, uanset om vejretten er tinglyst eller ej, såfremt vejen er den væsentligste eller eneste vejadgang til den pågældende ejendom.

at sagsøger i henhold til Vejretighedsloven § 1, stk. 2 har bevisbyrden for, at der er anden vejadgang til de sagsøgte 2 og 3 s ejendom, og at denne bevisbyrde ikke er løftet.

at subsidiært gøres det gældende, at der er vundet hævd i henhold til DL 5-5-1 på sagsøgte 2 og 3s vejret over sagsøgers ejendom som følge af anvendelse af vejen i 20 år,

at der er sket en regelmæssig råden i kraft af den landbrugsmæssige dyrkning af matr.nr. 1, Sevel at det har været syn-

ligt, da der er kørt med tunge landbrugsmaskiner på vejen, hvor brugen har efterladt sig spor på vejen, mere subsidiært

at der er vundet hævd i form af alderstid hævd.

Det bestrides, at de sagsøgte 2 og 3s hævdserhvervelse er afbrudt, idet disse og tidligere ejere af matr.nr. ¹, Sevel frem til i dag har benyttet vejadgangen over matr. nr. 8, 4, 5, 7, 6, 9, Sevel fra ^{Vejnavn 1} til deres ejendom.

Det bestrides endvidere, at der er sket effektiv afspærring som anført af sagsøger i form af plantning af nogle mindre nåletræer eller på anden måde.

Det bestrides, at sagsøger har rejst sag over for de sagsøgte indenfor 2 års fristen i tinglysningens § 1, hvorfor hævdten også har gyldighed over for denne.

Det bestrides, at sagsøger har vundet frihedshævd eller dette kan vindes som følge af sagsøgers adfærd.
..."

Parterne har under hovedforhandlingen i det væsentlige procederet i overensstemmelse med påstandsdokumenterne og nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

A har supplerende gjort gældende, at B og C skal pålægges at betale sagomkostninger til ham i medfør af retsplejelovens § 318, da det på grund af problemerne med indkaldelsen af to vidner ikke var muligt at færdiggøre hovedforhandlingen den 4. juni 2021. De to sagsøgte har således ved uforsvarlig adfærd foranlediget et spildt møde, og de skal derfor uanset udfaldet af sagen erstatte A udgifter herved med 15.000 kr.

B og C har heroverfor bestridt, at der er grundlag for at bringe retsplejelovens § 318 i anvendelse og har til støtte herfor bl.a. anført, at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd, og at hovedforhandlingen under alle omstændigheder ikke havde kunnet færdiggøres den 4. juni 2021.

Rettens begrundelse og resultat

A påstand 2 om vejretten og B og C selvstændige påstand.

A har nedlagt påstand om, at de tre sagsøgte skal anerkende, at der ikke tilkommer ejerne af matr.nr. 1, Sevel, matr.nr. 12, Sevel og matr.nr. 3 Sevel nogen vejret over den private fællesvej, der er beliggende på A ejendom matr. nr. 4, 5, 6, 7, 8 og 9, Sevel og matr. nr. 10, Sevel.

Spørgsmålet er således, om ejerne af de nævnte ejendomme har vejret over den omtvistede vej.

Vejdirektoratet har ikke kompetence til at tage stilling til eksistensen og omfanget af vejrettigheder over den omtvistede vej. Vejdirektoratet kan således ikke afgøre det privatretlige vejretsspørgsmål og er herudover ikke ejer af det omhandlede vejareal eller vejberettiget. Retten finder på denne baggrund ikke, at Vejdirektoratet er rette sagsøgte vedrørende A påstand 2. Spørgsmålet om, hvorvidt Vejdirektoratet er rette sagsøgte, vedrører sagens realitet, og Vejdirektoratet frifindes derfor for den af A nedlagte påstand 2.

B og C har påstået frifindelse over for A påstand 2 og har derudover nedlagt selvstændig påstand om, at A skal anerkende, at den til enhver tid værende ejer af matr.nr. 1, Sevel har vejret over matr.nr. 8, 4, 5, 7, 6 og 9, Sevel i henhold til Geodatastyrelsens matrikelkort på side 168 i den samlede fil.

Retten lægger til grund, at matr.nr. 1, Sevel er et landbrugsareal, der i dag er ejet B og C. Matr.nr. 1 blev i 2007 udstykket fra det, der i dag er matr.nr. 2.

Den i sagen omtvistede vej er angivet på Geodatastyrelsens matrikelkort. Det lægges til grund, at den udlagte vej giver vejadgang til matr.nr. 2 og 1, og at vejen går over matr.nr. 8, 4, 5, 7 og 6. Retten finder ikke, at det kan lægges til grund, at den udlagte vej går over matr.nr. 9. Vejens forløb i marken stemmer i det væsentlige med det, der er angivet på Geodatastyrelsen matrikelkort.

Det lægges efter bevisførelsen, herunder vidneforklaringerne og de fremlagte kort og luftfotos til grund, at vejen i hvert fald siden 1973 uhindret har været anvendt af skiftende ejere og forpagtere som adgangsvej til matr.nr. 2 og 1 indtil A forsøgte at spærre den. Det lægges endvidere til grund, at den omtvistede vej er den væsentligste adgangsvej til matr.nr. 1. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at de mulige alternative adgangsveje,

der eventuelt måtte være til matr.nr. ¹, som blev udpeget i forbindelse med besigtigelsen, ikke er private fællesveje eller offentlige veje.

Da den omtvistede vej således må anses som den væsentligste adgangsvej til matr.nr. ¹, og da ^A ikke har ført bevis for, at ejerne af matr. nr. ¹, ikke har ret til vejen, kan retten til at benytte vejen ikke fortrænges af ^A, selvom retten ikke er tinglyst, jr. lov om private vejrettigheder § 1, og retten finder således, at det på denne baggrund er godtgjort, at de til enhver tid værende ejere af matr.nr. ¹ har vejret til den omstridte vej, der forløber over matr. nr. ⁸, ⁴, ⁵, ⁷, ⁶, Sevel i henhold til Geodatastyrelsens matrikelkort på side 168 i den samlede fil, idet de dog ikke har bevist, at denne vejret omfatter færdsel over matr.nr. ⁹.

^B og ^C fri-
findes derfor for den af ^A nedlagte påstand 1 med undtagelse af det om matr.nr. ⁹ anførte, og retten tager således ^B
og ^C selvstændige
påstand til følge, dog således at retten til færdsel ikke omfatter færdsel over matr.nr. ⁹.

^A påstand 1 om Vejdirektoratets afgørelse
^A har nedlagt påstand om, at Vejdirektoratets afgørelse af 1. maj 2020 ophæves.

Holstebro Kommune traf den 26. juni 2019 afgørelse om vedligeholdelsen samt udgiftsfordelingen vedrørende "den ca. 75 m lange del af den private fællesvej ^{Vejnavn 1}, der er beliggende på matr.nr. ⁶ og (for ca. 5 meters vedkommende) på matr. nr. ², dvs. strækningen fra den private fællesvej, der fører mod sydvest til matr. nr. ¹¹ (^{Vejnavn 1} 11) og frem til vildtheget på matr.nr. ²." Det omhandlede vejstykke er markeret med gult på side 171 i den samlede fil. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at kommunen efter lov om private fællesveje § 15, stk. 4, har foretaget fordeling af arbejderne og udgifterne til de arbejder, som kommunen kræver udført efter 15, stk. 1, og at denne fordeling er foretaget i forhold til de vejberettigedes brug. Det fremgår således, at udgifterne vedrørende de samlede arbejder og fremtidige arbejder skal afholdes af ejerne af matr.nr. ¹ m.fl. og ² m.fl., idet det er lagt til grund, at ejerne af matr.nr. ¹ m.fl. bruger vejen i forbindelse med landbrugsdrift, mens ejeren af matr.nr. ² m.fl. har en mere ekstensiv og sporadisk brug af vejen.

^A klagede over Holstebro Kommunes afgørelse til Vejdirektoratet, som den 1. maj 2020 opretholdt kommunens afgørelse.

Spørgsmålet er om Vejdirektoratet med rette har opretholdt Holstebro Kommunes afgørelse af 26. juni 2019, og om Vejdirektoratets afgørelse af 1. maj 2020 er lovlig og gyldig.

Det fremgår af lov om private fællesveje § 2, stk. 1, nr. 1, at loven finder anvendelse på private fællesveje, der i lovens § 10, nr. 3 er defineret som "Vej, gade, bro ellers plads, [...], og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommen ikke har samme ejer."

Efter bevisførelsen finder retten, Vejdirektoratet med rette har lagt til grund, at den omtvistede vej er en privat fællesvej, således som dette er defineret i lov om private veje § 10, nr. 3 og at Vejdirektoratet med rette har vurderet, at Holstebro Kommune som vejmyndighed har haft tilstrækkeligt grundlag for at administrere det omhandlede stykke vej som en privat fællesvej efter reglerne i lov om private fællesveje afsnit II om private fællesveje på landet, jf. § 4, jf. § 1, stk. 2. Retten finder endvidere, at Vejdirektoratets afgørelse er truffet på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Herefter, og da det således ikke er godtgjort, at der er mangler ved Vejdirektoratets afgørelse, tager retten Vejdirektoratets påstand om frifindelse vedrørende påstand 1 til følge.

Sagsomkostninger

Efter sagens værdi forløb og udfald, herunder at sagen har været hovedforhandlet over 2½ dag, skal ^A betale 40.000 kr. i sagsomkostninger til Vejdirektoratet og 54.400 kr. i sagsomkostninger til ^B og ^C.

Sagsomkostningerne til Vejdirektoratet er fastsat til dækning af advokatudgifter inkl. moms. Det er oplyst, at Vejdirektoratet ikke er momsregistreret. Sagsomkostningerne til ^B og ^C er fastsat til dækning af advokatudgift med 54.000 kr., hvoraf halvdel er inklusive moms, og af retsafgift med 400 kr. Retten bemærker, at ^B og ^C har været repræsenteret af den samme advokat. Det er oplyst, at ^B ikke er momsregistreret, og at ^C er momsregistreret.

Retten finder ikke, at der er grundlag for i medfør af retsplejelovens § 318 at pålægge ^B og ^C at erstatte ^A udgifter til retsmødet den 16. juni

2021. Retten bemærker, at der var afsat 2½ retsdag til sagen, og at sagen blev afviklet inden for den afsatte tid.

THI KENDES FOR RET:

Vejdirektoratet frifindes.

A skal anerkende, at den til enhver tid værende ejer af
matr.nr. 1 , Sevel, har vejret over matr. nr. 8 , 4 5 , 7
6 , Sevel i henhold til Geodatastyrelsens matrikelkort på
side 168 i den samlede fil.

A skal til Vejdirektoratet betale sagsomkostninger
med 40.000 kr.

A skal til B og C
betale sagsomkostninger med 54.000 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.